

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ЗАХІДНОДОНБАСЬКИЙ ІНСТИТУТ

(назва навчального підрозділу)

КАФЕДРА ПРАВА

(повна назва кафедри, циклової комісії)

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Адміністративне право»

(назва дисципліни)

на тему: «Реформа публічної адміністрації в Україні: результати та виклики»

Студента (ки) **Білоконь В.О.**

групи ІН35-8-24-Б1П (4.6 з)

напряму підготовки (спеціальності) Право

Керівник, доцент, к.ю.н., доцент **Леонова О.В.**

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Оцінка:

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ ECTS ____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Київ - 2026р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕФОРМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	7
1.1. Поняття та сутність публічної адміністрації.....	7
1.2. Нормативно-правове регулювання реформи публічної адміністрації в Україні.....	11
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	17
2.1. Система суб'єктів реалізації реформи публічної адміністрації.....	17
2.2. Основні результати реформування системи публічної адміністрації в Україні.....	21
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	27
3.1. Основні проблеми реалізації реформи публічної адміністрації.....	27
3.2. Перспективи вдосконалення системи публічної адміністрації в Україні.....	31
ВИСНОВКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	39

ВСТУП

У сучасних умовах розвитку демократичної правової держави особливого значення набуває реформування системи публічного управління та вдосконалення діяльності органів публічної адміністрації. Ефективне функціонування публічної адміністрації є необхідною умовою забезпечення реалізації прав і свобод людини, належного надання публічних послуг, забезпечення законності у сфері державного управління та формування сучасної європейської моделі взаємодії держави і суспільства.

В Україні реформа публічної адміністрації є одним із ключових напрямів державної політики, спрямованої на модернізацію системи державного управління, децентралізацію влади, розвиток місцевого самоврядування, цифровізацію управлінських процесів та підвищення ефективності діяльності органів державної влади. Особливої актуальності зазначена реформа набула в умовах європейської інтеграції України, оскільки адаптація системи публічного управління до стандартів Європейського Союзу є важливою умовою подальшого демократичного розвитку держави.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що процес реформування публічної адміністрації в Україні супроводжується значними структурними та функціональними змінами у системі органів державної влади та місцевого самоврядування. У результаті проведення адміністративної реформи було запроваджено нові підходи до організації діяльності органів виконавчої влади, реформовано систему державної служби, розширено повноваження органів місцевого самоврядування, а також розпочато процес цифровізації публічного управління.

Разом із тим сучасний стан реформування публічної адміністрації характеризується наявністю низки проблем нормативного, організаційного та кадрового характеру. Серед основних проблем слід виокремити недостатню узгодженість законодавства, дублювання повноважень між окремими органами публічної влади, недостатній рівень професійної підготовки державних

службовців, надмірну бюрократизацію управлінських процедур та недостатню ефективність механізмів контролю за діяльністю органів публічної адміністрації.

Особливої актуальності дослідження набуває в умовах воєнного стану, коли система публічної адміністрації повинна забезпечувати ефективне функціонування державного механізму, координацію діяльності органів влади та реалізацію заходів щодо забезпечення національної безпеки й післявоєнного відновлення держави.

Правові засади реформи публічної адміністрації визначаються Конституцією України, Законом України «Про державну службу», Законом України «Про центральні органи виконавчої влади», Законом України «Про адміністративні послуги», Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також Концепцією реформування публічної адміністрації та іншими нормативно-правовими актами.

Важливе значення у сфері реформування публічної адміністрації має стаття 3 Конституції України, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Крім того, стаття 19 Конституції України встановлює, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України.

Аналіз конституційних положень свідчить, що діяльність публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах законності, відкритості, ефективності та пріоритетності прав людини.

Ступінь наукової розробки. Проблематика реформування публічної адміністрації була предметом дослідження багатьох вітчизняних учених, зокрема В. Б. Авер'янова, Ю. П. Битяка, О. Ф. Андрійко, Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова, Н. Р. Нижник, Р. С. Мельника, В. П. Тимощука та інших.

У працях зазначених науковців досліджувалися питання сутності публічної адміністрації, реформування системи державного управління,

розвитку адміністративного права, удосконалення діяльності органів виконавчої влади та забезпечення ефективності публічного управління.

Об’єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі реформування системи публічної адміністрації в Україні.

Предметом дослідження є норми законодавства України, наукові підходи та практика реалізації реформи публічної адміністрації.

Метою курсової роботи є комплексне дослідження правових засад, результатів та проблем реалізації реформи публічної адміністрації в Україні.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- дослідити поняття та сутність публічної адміністрації;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання реформи публічної адміністрації в Україні;
- визначити систему суб’єктів реалізації реформи публічної адміністрації;
- охарактеризувати основні результати реформування системи публічної адміністрації;
- дослідити проблеми реалізації реформи публічної адміністрації;
- визначити перспективи вдосконалення системи публічної адміністрації в Україні.

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціально-юридичні методи наукового пізнання. У роботі використано формально-юридичний метод для аналізу норм законодавства, системно-структурний метод - для дослідження системи органів публічної адміністрації, порівняльно-правовий метод - для аналізу європейського досвіду реформування публічного управління, а також метод наукового аналізу та узагальнення.

Наукова новизна роботи полягає у комплексному дослідженні сучасних результатів та проблем реформування публічної адміністрації в Україні в умовах європейської інтеграції та цифровізації публічного управління.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання положень та висновків дослідження у навчальному процесі,

науковій діяльності, а також у процесі вдосконалення законодавства та практики функціонування органів публічної адміністрації.

Структура курсової роботи зумовлена метою, завданнями та логікою дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, шести підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕФОРМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ

1.1. Поняття та сутність публічної адміністрації

У сучасних умовах розвитку демократичної правової держави особливого значення набуває ефективне функціонування системи публічної адміністрації як основного механізму реалізації державної політики та забезпечення прав і свобод людини. Саме через діяльність органів публічної адміністрації здійснюється реалізація функцій держави, надання адміністративних послуг, виконання управлінських рішень та забезпечення взаємодії між державою і суспільством.

У сучасній юридичній науці поняття «публічна адміністрація» є одним із ключових у сфері адміністративного права та публічного управління. Водночас у науковій літературі відсутній єдиний підхід до визначення сутності публічної адміністрації, що зумовлено складністю та багатогранністю цього явища.

Правові засади діяльності публічної адміністрації визначаються Конституцією України.

Відповідно до статті 3 Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.[1]

Крім того, стаття 19 Конституції України встановлює, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України.[1]

Аналіз положень Конституції України свідчить, що діяльність публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах законності, відкритості, ефективності та пріоритетності прав людини.

На думку В. Б. Авер'янова, публічна адміністрація є системою органів та установ, діяльність яких спрямована на реалізацію публічного інтересу та забезпечення виконання функцій держави і місцевого самоврядування.[13]

У сучасній адміністративно-правовій науці поняття публічної адміністрації розглядається у двох основних значеннях - організаційному та функціональному.

В організаційному значенні публічна адміністрація являє собою систему органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, державних установ та інших суб'єктів, наділених владними управлінськими повноваженнями.

У функціональному значенні публічна адміністрація розглядається як діяльність, спрямована на реалізацію функцій держави, забезпечення публічних потреб та управління суспільними процесами.

На думку Ю. П. Битяка, публічна адміністрація є особливою формою публічно-владної діяльності, що здійснюється уповноваженими суб'єктами з метою забезпечення реалізації прав та законних інтересів громадян.

Водночас Т. О. Коломєць визначає публічну адміністрацію як систему суб'єктів публічного управління, діяльність яких спрямована на забезпечення належного функціонування держави та реалізацію публічного інтересу.[15, 16]

Аналіз наукових підходів свідчить, що ключовими ознаками публічної адміністрації є:

- здійснення владно-управлінської діяльності;
- реалізація публічного інтересу;
- функціонування на основі закону;
- наявність владних повноважень;
- спрямованість на забезпечення прав і свобод людини.

Особливе значення у сфері формування сучасної концепції публічної адміністрації має європейський підхід до публічного управління.

У країнах Європейського Союзу публічна адміністрація розглядається насамперед як сервісний механізм забезпечення потреб громадян.

Саме тому сучасна модель публічної адміністрації ґрунтується на принципах:

- відкритості;
- прозорості;

- підзвітності;
- ефективності;
- орієнтації на потреби людини.

На думку О. Ф. Андрійко, сучасна публічна адміністрація повинна функціонувати не як механізм владного примусу, а як система забезпечення прав та інтересів людини і суспільства.¹⁴[]

Важливе значення у сфері правового регулювання діяльності публічної адміністрації має Закон України «Про центральні органи виконавчої влади».

Відповідно до статті 1 цього Закону, систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Аналіз положень зазначеного Закону свідчить, що органи виконавчої влади є основними суб'єктами публічної адміністрації, через діяльність яких реалізуються функції державного управління.

Особливу роль у системі публічної адміністрації відіграють органи місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 140 Конституції України, місцеве самоврядування є правом територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення.

Крім того, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає органи місцевого самоврядування як самостійних суб'єктів публічного управління.^[6]

Аналіз законодавства свідчить, що сучасна система публічної адміністрації в Україні має децентралізований характер та поєднує діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування.

На думку В. К. Колпакова, сучасна модель публічної адміністрації повинна забезпечувати баланс між централізацією державного управління та самостійністю місцевого самоврядування.^[17]

Особливе значення у сфері діяльності публічної адміністрації має надання адміністративних послуг.

Відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги», адміністративна послуга є результатом здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи.[5]

Аналіз положень цього Закону свідчить, що сучасна публічна адміністрація орієнтується на сервісний підхід до взаємодії держави з громадянами.

Разом із тим сучасний стан функціонування публічної адміністрації в Україні характеризується наявністю певних проблем.

Однією з основних проблем є надмірна бюрократизація управлінських процедур та складність адміністративних механізмів.

На практиці це призводить до:

- зниження ефективності управлінських рішень;
- ускладнення доступу громадян до адміністративних послуг;
- збільшення корупційних ризиків;
- дублювання повноважень між органами публічної влади.

На думку Р. С. Мельника, однією з ключових проблем сучасної публічної адміністрації в Україні є недостатній рівень орієнтації системи державного управління на потреби громадян.[18]

Важливою проблемою залишається також недостатня цифровізація управлінських процесів.

Незважаючи на розвиток електронного урядування та цифрових сервісів, значна частина адміністративних процедур все ще залишається складною та недостатньо автоматизованою.

Особливої актуальності проблема реформування публічної адміністрації набуває в умовах воєнного стану.

У сучасних умовах система публічної адміністрації повинна забезпечувати ефективну координацію діяльності органів державної влади, оперативне прийняття управлінських рішень та належне функціонування механізмів державного управління.

Таким чином, публічна адміністрація є складною системою органів та суб'єктів публічного управління, діяльність яких спрямована на реалізацію функцій держави, забезпечення публічного інтересу та захист прав людини. Аналіз законодавства та наукових підходів свідчить, що сучасна модель публічної адміністрації в Україні поступово трансформується від традиційної бюрократичної системи до сервісно-орієнтованої моделі публічного управління. Водночас подальше реформування публічної адміністрації потребує вдосконалення законодавства, підвищення ефективності діяльності органів публічної влади та забезпечення належного рівня відкритості й доступності адміністративних послуг для громадян.

1.2. Нормативно-правове регулювання реформи публічної адміністрації в Україні

Реформування системи публічної адміністрації в Україні є одним із ключових напрямів модернізації державного управління та адаптації національної системи публічної влади до європейських стандартів. Ефективність реалізації адміністративної реформи значною мірою залежить від належного нормативно-правового забезпечення, яке визначає організацію діяльності органів публічної адміністрації, їх компетенцію, механізми взаємодії з громадянами та основні принципи функціонування системи публічного управління.[21]

Основу нормативно-правового регулювання діяльності публічної адміністрації становить Конституція України.

Відповідно до статті 3 Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Крім того, стаття 19 Конституції України встановлює принцип законності діяльності органів публічної влади, відповідно до якого органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти

виключно в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України.[1]

Аналіз конституційних положень свідчить, що діяльність публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах верховенства права, законності, відкритості та пріоритетності прав людини.

Важливе значення у сфері реформування публічної адміністрації має стаття 6 Конституції України, яка закріплює принцип поділу державної влади на законодавчу, виконавчу та судову.

Саме органи виконавчої влади є основними суб'єктами публічної адміністрації, через діяльність яких реалізуються функції державного управління.

На думку В. Б. Авер'янова, конституційне закріплення принципів організації державної влади є основою формування сучасної моделі публічної адміністрації та необхідною умовою забезпечення ефективності державного управління.[13]

Одним із ключових нормативно-правових актів у сфері реформування публічної адміністрації є Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року.

Відповідно до статті 1 цього Закону, систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.[3]

Аналіз положень Закону свідчить, що його прийняття стало важливим етапом реформування системи виконавчої влади та сприяло впорядкуванню структури органів публічної адміністрації.

Особливе значення для реформування публічної адміністрації має Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року.

Відповідно до статті 1 цього Закону, державна служба є публічною, професійною та політично неупередженою діяльністю із практичного виконання завдань і функцій держави.[4]

Аналіз положень зазначеного Закону свідчить, що реформа державної служби спрямована на:

- професіоналізацію публічної адміністрації;
- забезпечення політичної нейтральності державних службовців;
- запровадження конкурсних процедур;
- підвищення ефективності діяльності органів державної влади.

На думку Т. О. Коломоєць, реформування державної служби є однією з ключових умов модернізації системи публічної адміністрації та забезпечення ефективного функціонування державного апарату.[16]

Важливе значення у сфері реформування публічної адміністрації має Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 року.

Відповідно до статті 1 цього Закону, адміністративна послуга є результатом здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи.[5]

Аналіз положень цього Закону свідчить, що одним із ключових напрямів реформи публічної адміністрації є трансформація діяльності органів влади від бюрократичної моделі до сервісно-орієнтованої системи публічного управління.

На думку Р. С. Мельника, сучасна публічна адміністрація повинна функціонувати насамперед як механізм забезпечення прав та потреб громадян, а не виключно як система владного управління.[18]

Особливу роль у процесі реформування публічної адміністрації відіграє Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Аналіз положень цього Закону свідчить, що розвиток місцевого самоврядування є важливою складовою реформи публічної адміністрації та спрямований на децентралізацію управлінських функцій.

Водночас Закон України «Про місцеві державні адміністрації» визначає правові засади діяльності місцевих органів виконавчої влади та механізми реалізації державної політики на місцевому рівні.[7]

Особливе значення у сфері реформування публічної адміністрації має Концепція реформування публічної адміністрації, а також Стратегія реформування державного управління України.

У зазначених програмних документах визначено основні напрями адміністративної реформи, серед яких:

- удосконалення системи органів виконавчої влади;
- реформування державної служби;
- розвиток електронного урядування;
- цифровізація управлінських процесів;
- підвищення якості адміністративних послуг;
- забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів публічної влади. [12]

Аналіз положень стратегічних документів свідчить, що сучасна реформа публічної адміністрації має комплексний характер та спрямована на модернізацію всієї системи державного управління.

Важливе значення у сфері реформування публічної адміністрації має європейський вектор розвитку України.

У процесі європейської інтеграції Україна поступово адаптує національне законодавство до стандартів Європейського Союзу у сфері публічного управління.

Особливу роль у цьому процесі відіграють принципи належного врядування, серед яких:

- законність;
- прозорість;
- підзвітність;
- ефективність;
- орієнтація на потреби людини.

На думку О. Ф. Андрійко, адаптація системи публічної адміністрації до європейських стандартів є необхідною умовою формування сучасної демократичної моделі державного управління.[14]

Разом із тим сучасний стан нормативно-правового регулювання реформи публічної адміністрації характеризується наявністю низки проблем.

Однією з основних проблем є надмірна кількість нормативно-правових актів та недостатня узгодженість законодавства у сфері публічного управління.

На практиці це призводить до:

- дублювання повноважень між органами публічної влади;
- складності управлінських процедур;
- надмірної бюрократизації;
- виникнення колізій у законодавстві.

На думку В. К. Колпакова, однією з ключових проблем сучасної адміністративної реформи є відсутність системності у реформуванні органів публічної адміністрації.[17]

Важливою проблемою залишається також недостатній рівень цифровізації управлінських процесів.

Незважаючи на розвиток електронного урядування та цифрових сервісів, значна частина адміністративних процедур залишається складною та недостатньо автоматизованою.

Особливої актуальності проблема реформування публічної адміністрації набуває в умовах воєнного стану, коли система державного управління повинна забезпечувати оперативність прийняття рішень, координацію діяльності органів влади та стабільне функціонування державного механізму.

Отже, нормативно-правове регулювання реформи публічної адміністрації в Україні є складною системою конституційних, законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на модернізацію системи державного управління та забезпечення ефективного функціонування органів публічної влади. Аналіз законодавства свідчить, що сучасна реформа публічної адміністрації спрямована на формування сервісно-орієнтованої моделі публічного управління, заснованої на принципах законності, відкритості, цифровізації та пріоритетності прав людини. Водночас подальший розвиток адміністративної реформи потребує вдосконалення законодавства, усунення

дублювання повноважень між органами влади та забезпечення ефективності діяльності публічної адміністрації.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

2.1. Система суб'єктів реалізації реформи публічної адміністрації

Реформа публічної адміністрації в Україні є комплексним процесом модернізації системи державного управління, реалізація якого потребує узгодженої діяльності значної кількості суб'єктів публічної влади. Ефективність адміністративної реформи значною мірою залежить від чіткого розмежування повноважень між органами державної влади, координації їх діяльності та забезпечення належного нормативно-правового й організаційного супроводу реформування системи публічного управління.[21]

Правові засади діяльності суб'єктів реалізації реформи публічної адміністрації визначаються Конституцією України, Законом України «Про Кабінет Міністрів України», Законом України «Про центральні органи виконавчої влади», Законом України «Про державну службу», Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до статті 6 Конституції України, державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.[1]

Аналіз положень Конституції України свідчить, що основними суб'єктами реалізації реформи публічної адміністрації є насамперед органи виконавчої влади, через діяльність яких забезпечується практична реалізація державної політики у сфері публічного управління.

Особливе місце у системі суб'єктів адміністративної реформи займає Верховна Рада України.

Як єдиний орган законодавчої влади, Верховна Рада України здійснює нормативно-правове забезпечення реформи публічної адміністрації шляхом:

- прийняття законів;
- внесення змін до Конституції України;
- затвердження державних програм реформування;

- визначення основ державної політики у сфері публічного управління.

На думку В. Б. Авер'янова, ефективність адміністративної реформи значною мірою залежить від стабільності та системності законодавчого забезпечення діяльності органів публічної адміністрації.

Ключову роль у реалізації реформи публічної адміністрації відіграє Кабінет Міністрів України.

Відповідно до статті 116 Конституції України, Кабінет Міністрів України забезпечує проведення державної політики у сферах економіки, соціального розвитку, фінансів, праці та зайнятості населення.[1]

Аналіз конституційних положень свідчить, що Кабінет Міністрів України є основним суб'єктом формування та реалізації державної політики у сфері реформування публічної адміністрації.

Саме Кабінет Міністрів України:

- затверджує стратегії реформування державного управління;
- координує діяльність центральних органів виконавчої влади;
- забезпечує впровадження цифровізації управлінських процесів;
- організовує реалізацію адміністративної реформи.

Важливу роль у системі суб'єктів реформи публічної адміністрації відіграють центральні органи виконавчої влади.

Відповідно до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Особливе значення у процесі реформування публічної адміністрації має діяльність Міністерство цифрової трансформації України, яке забезпечує реалізацію державної політики у сфері цифровізації, електронного урядування та розвитку електронних адміністративних послуг.[21]

Аналіз сучасної практики реформування публічної адміністрації свідчить, що цифровізація стала одним із ключових напрямів модернізації системи державного управління.

Водночас важливу роль у сфері реформування державної служби відіграє Національне агентство України з питань державної служби.

Відповідно до Закону України «Про державну службу», саме Національне агентство України з питань державної служби забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державної служби.[4]

На думку Т. О. Коломєєць, професіоналізація державної служби є однією з ключових умов ефективного реформування системи публічної адміністрації.

Особливе значення у системі суб'єктів реалізації адміністративної реформи мають органи місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 140 Конституції України, місцеве самоврядування є правом територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення.[1]

Аналіз положень Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» свідчить, що органи місцевого самоврядування є важливими суб'єктами реформування системи публічного управління в умовах децентралізації.

На думку О. Ф. Андрійко, розвиток місцевого самоврядування є необхідною умовою формування ефективної та демократичної системи публічної адміністрації.[13]

Важливу роль у реалізації реформи публічної адміністрації відіграють місцеві державні адміністрації.

Відповідно до статті 118 Конституції України, виконавчу владу в областях і районах здійснюють місцеві державні адміністрації.

Саме місцеві державні адміністрації забезпечують реалізацію державної політики на місцевому рівні та координацію діяльності територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

Разом із тим у процесі реформування публічної адміністрації виникають проблеми щодо розмежування повноважень між місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.

На думку В. К. Колпакова, однією з ключових проблем сучасної системи публічного управління є дублювання компетенції між окремими суб'єктами публічної адміністрації.[17]

Особливого значення у сфері реформування публічної адміністрації набуває участь громадянського суспільства.

У сучасних умовах громадські організації, експертні установи та міжнародні організації дедалі активніше залучаються до процесу формування державної політики та оцінки ефективності адміністративної реформи.

Аналіз сучасної практики свідчить, що участь громадськості сприяє:

- підвищенню прозорості діяльності органів влади;
- забезпеченню відкритості публічного управління;
- розвитку механізмів громадського контролю;
- підвищенню ефективності управлінських рішень.

На думку Р. С. Мельника, сучасна модель публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах відкритості, взаємодії держави з громадянським суспільством та орієнтації на потреби людини.[18]

Важливу роль у процесі реформування публічної адміністрації відіграють міжнародні організації та європейські інституції.

У процесі європейської інтеграції Україна поступово адаптує систему публічного управління до європейських стандартів належного врядування.

Особливе значення у цьому процесі мають:

- принцип верховенства права;
- принцип прозорості;
- принцип підзвітності;
- принцип ефективності публічного управління.

Разом із тим сучасна система суб'єктів реалізації реформи публічної адміністрації характеризується наявністю певних проблем.

Однією з основних проблем є недостатня координація діяльності окремих органів публічної влади.

На практиці це призводить до:

- дублювання повноважень;
- ускладнення управлінських процедур;
- надмірної бюрократизації;
- зниження ефективності державного управління.

Важливою проблемою залишається також недостатній рівень кадрового забезпечення окремих органів публічної адміністрації.

На думку Н. Р. Нижник, ефективність адміністративної реформи залежить не лише від зміни структури органів влади, а й від рівня професійної підготовки державних службовців.[19]

Особливої актуальності питання ефективності системи суб'єктів публічної адміністрації набуває в умовах воєнного стану, коли система державного управління повинна забезпечувати оперативність прийняття рішень та стабільне функціонування державного механізму.

Отже, система суб'єктів реалізації реформи публічної адміністрації є складною багаторівневою системою органів державної влади, місцевого самоврядування та інших учасників публічного управління, діяльність яких спрямована на модернізацію системи державного управління та забезпечення ефективності публічної влади. Аналіз законодавства свідчить, що ключову роль у реалізації адміністративної реформи відіграють Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Водночас подальше реформування системи публічної адміністрації потребує вдосконалення механізмів координації між суб'єктами публічного управління, усунення дублювання повноважень та підвищення ефективності діяльності органів влади.

2.2. Основні результати реформування системи публічної адміністрації в Україні

Реформа публічної адміністрації в Україні є одним із ключових напрямів модернізації системи державного управління та важливою складовою процесу

європейської інтеграції держави. Основною метою адміністративної реформи стало формування ефективної, відкритої та сервісно-орієнтованої системи публічного управління, здатної забезпечити реалізацію прав і свобод людини, належне надання публічних послуг та ефективне функціонування державного механізму.

У процесі реформування системи публічної адміністрації в Україні було здійснено значну кількість організаційних, нормативно-правових та інституційних змін, які суттєво вплинули на функціонування органів публічної влади.[22]

Одним із ключових результатів адміністративної реформи стало реформування системи державної служби.

Важливе значення у цьому процесі мало прийняття Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року.

Відповідно до статті 1 зазначеного Закону, державна служба є професійною, політично неупередженою діяльністю із практичного виконання завдань і функцій держави.[4]

Аналіз положень Закону свідчить, що реформа державної служби була спрямована на:

- професіоналізацію державного апарату;
- запровадження конкурсного порядку призначення на посади;
- забезпечення політичної нейтральності державних службовців;
- підвищення рівня прозорості діяльності органів влади.

На думку Т. О. Коломоець, реформування державної служби стало одним із найбільш важливих етапів модернізації публічної адміністрації в Україні, оскільки саме професійна державна служба є основою ефективного функціонування системи державного управління.

Важливим результатом реформи публічної адміністрації стало реформування системи центральних органів виконавчої влади.

Прийняття Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» сприяло:

- впорядкуванню структури органів виконавчої влади;
- розмежуванню повноважень між міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади;
- підвищенню ефективності координації державної політики.[3]

Аналіз сучасної системи органів виконавчої влади свідчить, що адміністративна реформа сприяла поступовому переходу від надмірно централізованої моделі державного управління до більш гнучкої та функціональної системи публічної адміністрації.

На думку В. Б. Авер'янова, модернізація системи виконавчої влади є необхідною умовою формування сучасної моделі публічного управління та забезпечення ефективності діяльності державного апарату.

Особливе значення у процесі реформування публічної адміністрації мало впровадження децентралізації влади.

У результаті реформи місцевого самоврядування було:

- створено об'єднані територіальні громади;
- розширено повноваження органів місцевого самоврядування;
- проведено фінансову децентралізацію;
- удосконалено систему надання публічних послуг на місцевому рівні.

[25]

Аналіз результатів децентралізації свідчить, що територіальні громади отримали значно більший рівень фінансової та організаційної самостійності.

На думку О. Ф. Андрійко, децентралізація стала одним із найбільш успішних напрямів адміністративної реформи, оскільки забезпечила наближення публічних послуг до населення та підвищення ефективності місцевого самоврядування.

Одним із найбільш важливих результатів реформування публічної адміністрації стала цифровізація державного управління.

У сучасних умовах в Україні активно впроваджується система електронного урядування та електронних адміністративних послуг.

Особливу роль у цьому процесі відіграє Міністерство цифрової трансформації України.

Аналіз сучасної практики свідчить, що цифровізація публічного управління сприяла:

- спрощенню адміністративних процедур;
- підвищенню доступності публічних послуг;
- зменшенню бюрократизації;
- підвищенню прозорості діяльності органів влади;
- зниженню корупційних ризиків. [23]

Важливим результатом цифровізації стало впровадження електронних сервісів та розвиток державного порталу електронних послуг.

На думку Р. С. Мельника, цифровізація є одним із ключових напрямів модернізації публічної адміністрації та важливою умовою формування сервісно-орієнтованої моделі державного управління.[18]

Особливе значення у сфері реформування публічної адміністрації мало вдосконалення системи надання адміністративних послуг.

Після прийняття Закону України «Про адміністративні послуги» було створено мережу центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП).

Аналіз діяльності ЦНАП свідчить, що їх функціонування сприяло:

- спрощенню доступу громадян до адміністративних послуг;
- скороченню строків розгляду звернень;
- підвищенню рівня відкритості органів публічної влади;
- зменшенню корупційних ризиків.

На думку Ю. П. Битяка, розвиток системи адміністративних послуг став одним із ключових показників переходу від бюрократичної моделі державного управління до моделі публічного сервісу.[15]

Важливим результатом реформи стало також впровадження принципів належного врядування у діяльність органів публічної адміністрації.

У сучасних умовах діяльність органів влади дедалі більше ґрунтується на принципах:

- прозорості;
- відкритості;
- підзвітності;
- ефективності;
- орієнтації на потреби людини.

На думку В. К. Колпакова, впровадження принципів належного врядування є необхідною умовою формування демократичної системи публічного управління.

Разом із тим аналіз результатів реформування публічної адміністрації свідчить, що окремі напрями адміністративної реформи залишаються незавершеними.

Незважаючи на позитивні результати реформування, на практиці продовжують існувати проблеми:

- дублювання повноважень між органами влади;
- надмірної бюрократизації;
- недостатньої координації між суб'єктами публічного управління;
- кадрового дефіциту;
- недостатнього рівня цифровізації окремих адміністративних процедур. [24]

Особливої актуальності питання ефективності публічної адміністрації набуває в умовах воєнного стану.

У сучасних умовах система публічного управління повинна забезпечувати оперативність прийняття рішень, стабільність функціонування державного механізму та ефективну координацію діяльності органів влади.

На думку Н. Р. Нижник, сучасні виклики вимагають подальшого вдосконалення системи публічної адміністрації та адаптації державного управління до кризових умов функціонування держави.[19]

Важливим результатом реформування публічної адміністрації стало також поступове наближення національної системи державного управління до європейських стандартів.

У процесі європейської інтеграції Україна поступово адаптує систему публічного управління до принципів Європейського Союзу у сфері належного врядування та демократичного управління.

Таким чином, реформа публічної адміністрації в Україні сприяла суттєвій модернізації системи державного управління, розвитку електронного урядування, реформуванню державної служби та вдосконаленню механізмів надання адміністративних послуг. Аналіз результатів адміністративної реформи свідчить, що сучасна система публічної адміністрації поступово трансформується у сервісно-орієнтовану модель публічного управління, засновану на принципах відкритості, ефективності та пріоритетності прав людини. Водночас подальший розвиток системи публічної адміністрації потребує усунення наявних проблем, удосконалення законодавства та підвищення ефективності діяльності органів публічної влади.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ

3.1. Основні проблеми реалізації реформи публічної адміністрації

Реформа публічної адміністрації в Україні є складним та багаторівневим процесом модернізації системи державного управління, спрямованим на підвищення ефективності діяльності органів публічної влади, забезпечення належного рівня адміністративних послуг та наближення національної системи публічного управління до європейських стандартів. Водночас реалізація адміністративної реформи супроводжується низкою проблем нормативного, організаційного, кадрового та функціонального характеру, які негативно впливають на ефективність реформування системи публічної адміністрації.

Однією з основних проблем сучасної реформи публічної адміністрації є недостатня узгодженість нормативно-правового регулювання.

Незважаючи на значну кількість законодавчих змін у сфері державного управління, чинне законодавство все ще містить окремі суперечності та прогалини щодо організації діяльності органів публічної влади, розмежування компетенції між суб'єктами публічного управління та механізмів взаємодії між органами державної влади і місцевого самоврядування.[22]

Особливо актуальною залишається проблема дублювання повноважень між окремими органами виконавчої влади.

На практиці це призводить до:

- надмірної бюрократизації управлінських процедур;
- ускладнення процесу прийняття управлінських рішень;
- зниження ефективності діяльності органів влади;
- нераціонального використання бюджетних ресурсів.

На думку В. Б. Авер'янова, однією з ключових проблем сучасної системи публічної адміністрації є відсутність чіткого функціонального розмежування компетенції між суб'єктами публічного управління.[13]

Важливою проблемою залишається надмірна централізація окремих управлінських функцій.

Незважаючи на проведення децентралізації, значна частина повноважень і надалі залишається зосередженою на центральному рівні державного управління.

Аналіз практики функціонування органів публічної адміністрації свідчить, що централізація ускладнює оперативність прийняття управлінських рішень та негативно впливає на ефективність надання публічних послуг на місцевому рівні.

На думку О. Ф. Андрійко, надмірна централізація державного управління суперечить сучасним принципам ефективної публічної адміністрації та стримує розвиток місцевого самоврядування.[14]

Особливої актуальності проблема централізації набуває у сфері взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Однією з найбільш складних проблем адміністративної реформи є недостатній рівень професіоналізації державної служби.

Незважаючи на реформування законодавства про державну службу, у практичній діяльності органів публічної адміністрації все ще спостерігаються:

- низький рівень кадрового забезпечення;
- недостатня професійна підготовка державних службовців;
- висока плинність кадрів;
- недостатня мотивація працівників органів державної влади.

На думку Т. О. Коломоєць, ефективність публічної адміністрації безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки державних службовців та здатності органів влади забезпечити стабільність державної служби.

Особливо гостро кадрова проблема проявляється на місцевому рівні, де окремі органи публічної влади не мають достатньої кількості кваліфікованих фахівців для реалізації управлінських функцій.

Важливою проблемою реалізації адміністративної реформи є надмірна бюрократизація діяльності органів публічної адміністрації.

Незважаючи на впровадження цифровізації та електронного урядування, значна частина адміністративних процедур залишається складною та перевантаженою формальними вимогами.

На практиці це негативно впливає на:

- доступність адміністративних послуг;
- оперативність розгляду звернень громадян;
- ефективність управлінських процесів;
- рівень довіри населення до органів державної влади. [23]

На думку Р. С. Мельника, сучасна система публічної адміністрації в Україні все ще значною мірою зберігає риси традиційної бюрократичної моделі державного управління.

Особливої актуальності проблема бюрократизації набуває у сфері надання адміністративних послуг.

Незважаючи на створення центрів надання адміністративних послуг та розвиток електронних сервісів, окремі адміністративні процедури залишаються складними та недостатньо автоматизованими.

Важливою проблемою сучасної публічної адміністрації є недостатній рівень цифровізації управлінських процесів.

У сучасних умовах цифровізація є необхідною умовою ефективного функціонування органів публічної влади.

Разом із тим на практиці продовжують існувати проблеми:

- недостатнього технічного забезпечення окремих органів влади;
- нерівномірного розвитку електронного урядування;
- недостатньої інтеграції державних електронних реєстрів;
- недостатнього рівня кібербезпеки.

На думку В. К. Колпакова, цифровізація публічного управління повинна супроводжуватися комплексним реформуванням управлінських процедур, а не лише впровадженням окремих електронних сервісів.

Важливою проблемою реалізації реформи публічної адміністрації залишається недостатній рівень відкритості та прозорості діяльності органів влади.

Незважаючи на розвиток механізмів громадського контролю та доступу до публічної інформації, громадяни не завжди мають реальну можливість ефективно впливати на процес прийняття управлінських рішень.

На думку Н. Р. Нижник, демократична модель публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах відкритості, підзвітності та активної взаємодії держави з громадянським суспільством.[18]

Особливого значення проблема ефективності публічної адміністрації набуває в умовах воєнного стану.

У сучасних умовах система публічного управління повинна забезпечувати:

- оперативність прийняття рішень;
- координацію діяльності органів влади;
- стабільне функціонування державного механізму;
- реалізацію заходів національної безпеки;
- організацію післявоєнного відновлення держави.

Разом із тим воєнний стан суттєво ускладнив діяльність органів публічної адміністрації та посилив потребу у вдосконаленні механізмів кризового управління.

На думку Ю. П. Битяка, сучасні виклики потребують адаптації системи публічної адміністрації до умов кризового функціонування держави та підвищення ефективності управлінських механізмів.[15]

Важливою проблемою залишається також недостатній рівень реалізації принципу верховенства права у діяльності окремих органів публічної адміністрації.

На практиці продовжують існувати проблеми:

- зловживання владними повноваженнями;
- перевищення компетенції;

- недостатньої ефективності механізмів адміністративного контролю;
- порушення прав громадян у сфері публічного управління.

На думку О. Ф. Андрійко, ефективне реформування публічної адміністрації неможливе без забезпечення реального функціонування принципу верховенства права у діяльності органів державної влади.[14]

Тому, сучасна реформа публічної адміністрації в Україні супроводжується низкою проблем нормативного, організаційного, кадрового та функціонального характеру. Аналіз законодавства та практики функціонування органів публічної влади свідчить, що основними проблемами залишаються дублювання повноважень між органами влади, надмірна бюрократизація, недостатній рівень цифровізації та кадрового забезпечення, а також недостатня ефективність механізмів відкритості й підзвітності публічної адміністрації. Водночас подальше реформування системи публічного управління потребує комплексного вдосконалення законодавства, модернізації управлінських процедур та забезпечення ефективного функціонування органів публічної влади відповідно до європейських стандартів належного врядування.

3.2. Перспективи вдосконалення системи публічної адміністрації в Україні

Подальший розвиток системи публічної адміністрації в Україні безпосередньо пов'язаний із необхідністю формування ефективної моделі публічного управління, здатної забезпечити реалізацію принципу верховенства права, належний рівень адміністративних послуг та ефективне функціонування державного механізму в умовах європейської інтеграції й воєнного стану. Сучасний етап адміністративної реформи характеризується переходом від формального оновлення структури органів влади до комплексної модернізації механізмів публічного управління, що передбачає вдосконалення законодавства, цифровізацію управлінських процесів та професіоналізацію державної служби.

Одним із ключових напрямів удосконалення системи публічної адміністрації є подальше реформування нормативно-правового забезпечення

діяльності органів публічної влади. Незважаючи на значну кількість прийнятих нормативно-правових актів, чинне законодавство все ще містить окремі колізії та суперечності щодо розмежування повноважень між суб'єктами публічного управління. Особливо актуальною залишається проблема співвідношення компетенції центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.[21]

Відповідно до статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані діяти лише в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України. [1] Разом із тим на практиці нерідко виникають ситуації дублювання функцій між окремими органами влади, що негативно впливає на ефективність управлінських процесів. Зокрема, у сфері земельних відносин, містобудування та державного контролю органи місцевого самоврядування та місцеві державні адміністрації можуть реалізовувати суміжні повноваження, що створює передумови для конфліктів компетенції.

На думку В. Б. Авер'янова, подальше реформування публічної адміністрації потребує не фрагментарних змін окремих нормативно-правових актів, а формування цілісної моделі адміністративного законодавства, яка забезпечувала б системність діяльності органів публічної влади.

Особливого значення набуває вдосконалення правового регулювання державної служби. Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року заклав правові основи професіоналізації державного апарату, однак сучасний стан державної служби все ще характеризується високим рівнем кадрової нестабільності, недостатньою мотивацією працівників та залежністю окремих управлінських рішень від політичних факторів.[4]

Аналіз практики функціонування органів публічної адміністрації свідчить, що ефективність державного управління безпосередньо залежить від професійної компетентності державних службовців. У зв'язку з цим перспективним напрямом є запровадження сучасних механізмів професійної

підготовки та оцінювання діяльності державних службовців відповідно до європейських стандартів публічного управління.

На думку Т. О. Коломоєць, професіоналізація державної служби повинна супроводжуватися формуванням стабільного та політично нейтрального корпусу державних службовців, здатних забезпечувати безперервність функціонування державного апарату незалежно від політичних змін.

Важливим напрямом удосконалення системи публічної адміністрації є цифровізація управлінських процесів. У сучасних умовах розвиток електронного урядування є не лише елементом модернізації державного управління, а й необхідною умовою забезпечення ефективності діяльності органів влади.

Закон України «Про адміністративні послуги» та Концепція розвитку електронного урядування в Україні визначають цифровізацію одним із пріоритетних напрямів розвитку публічного управління. [5, 11] У результаті впровадження електронних сервісів значно спростилися окремі адміністративні процедури, скоротилися строки надання адміністративних послуг та зменшився рівень бюрократизації.

Разом із тим на практиці продовжують існувати проблеми недостатньої інтеграції державних електронних реєстрів, нерівномірного рівня цифровізації органів влади та недостатнього технічного забезпечення окремих територіальних громад. Особливо гостро ці проблеми проявляються у невеликих громадах, де цифрова інфраструктура залишається недостатньо розвиненою.

На думку Р. С. Мельника, цифровізація публічної адміністрації повинна супроводжуватися зміною самої філософії державного управління, яка має бути орієнтована на максимальне спрощення взаємодії громадянина з державою. [18]

Важливим напрямом удосконалення системи публічної адміністрації є подальший розвиток сервісної функції держави. Сучасна модель публічного управління повинна ґрунтуватися не на домінуванні владного примусу, а на забезпеченні потреб громадян та ефективному наданні адміністративних послуг.

У цьому контексті важливого значення набуває діяльність центрів надання адміністративних послуг, створення яких стало одним із найбільш

успішних результатів адміністративної реформи. Аналіз практики функціонування ЦНАП свідчить, що централізація адміністративних процедур у межах єдиного сервісного простору значно спростила доступ громадян до адміністративних послуг та зменшила корупційні ризики.

Разом із тим подальший розвиток системи адміністративних послуг потребує уніфікації адміністративних процедур, скорочення кількості документів, необхідних для отримання послуг, та забезпечення повної інтеграції електронних сервісів.

Особливого значення набуває розвиток механізмів відкритості та підзвітності публічної адміністрації. Закон України «Про доступ до публічної інформації» закріплює принцип відкритості діяльності органів влади, однак на практиці громадяни не завжди мають можливість ефективно впливати на процес прийняття управлінських рішень.

На думку Н. Р. Нижник, сучасна система публічного управління повинна функціонувати на основі постійної взаємодії держави та громадянського суспільства, що є необхідною умовою демократизації публічної адміністрації.[19]

Особливої актуальності питання вдосконалення системи публічної адміністрації набуває в умовах воєнного стану. Сучасні виклики вимагають формування ефективної системи кризового управління, здатної забезпечувати оперативність прийняття рішень, координацію діяльності органів влади та стабільність функціонування державного механізму.

Практика функціонування органів публічної адміністрації в умовах війни свідчить, що саме ефективність координації між центральними та місцевими органами влади значною мірою визначає здатність держави оперативно реагувати на кризові ситуації. Зокрема, під час організації евакуації населення, забезпечення гуманітарної допомоги та реалізації програм відновлення територій важливу роль відіграє узгодженість діяльності різних суб'єктів публічного управління.

На думку О. Ф. Андрійко, подальше реформування системи публічної адміністрації повинно бути спрямоване на формування гнучкої моделі державного управління, здатної адаптуватися до кризових умов та забезпечувати ефективне функціонування держави.[14]

Отже, перспективи вдосконалення системи публічної адміністрації в Україні пов'язані з комплексною модернізацією механізмів державного управління, удосконаленням адміністративного законодавства, професіоналізацією державної служби та розвитком цифрового урядування. Аналіз сучасних тенденцій реформування публічного управління свідчить, що ефективна система публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах верховенства права, відкритості, сервісної орієнтації та ефективної взаємодії держави з громадянським суспільством.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що реформа публічної адміністрації в Україні є одним із ключових напрямів модернізації системи державного управління та важливою умовою формування демократичної правової держави. Сучасна адміністративна реформа спрямована на підвищення ефективності діяльності органів публічної влади, забезпечення належного рівня адміністративних послуг, розвиток місцевого самоврядування та адаптацію національної системи публічного управління до європейських стандартів.

У роботі визначено, що публічна адміністрація є системою органів та суб'єктів публічного управління, діяльність яких спрямована на реалізацію функцій держави, забезпечення публічного інтересу та захист прав і свобод людини. Аналіз наукових підходів дозволив дійти висновку, що сучасна концепція публічної адміністрації поступово трансформується від традиційної бюрократичної моделі до сервісно-орієнтованої системи державного управління.

Встановлено, що правову основу реформи публічної адміністрації становлять Конституція України, Закон України «Про державну службу», Закон України «Про центральні органи виконавчої влади», Закон України «Про адміністративні послуги», Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інші нормативно-правові акти.

Аналіз положень Конституції України дозволив дійти висновку, що діяльність органів публічної адміністрації повинна ґрунтуватися на принципах верховенства права, законності, відкритості, підзвітності та пріоритетності прав людини.

У роботі досліджено систему суб'єктів реалізації реформи публічної адміністрації. Встановлено, що ключову роль у процесі реформування системи державного управління відіграють:

- Верховна Рада України;
- Кабінет Міністрів України;
- центральні органи виконавчої влади;

- органи місцевого самоврядування;
- місцеві державні адміністрації.

Визначено, що важливе значення у процесі адміністративної реформи має розвиток механізмів координації між суб'єктами публічного управління та забезпечення ефективної взаємодії між органами державної влади й місцевого самоврядування.

У результаті дослідження встановлено, що одним із найбільш важливих результатів реформи публічної адміністрації стало реформування державної служби та впровадження принципів професіоналізації державного апарату.

Крім того, позитивними результатами адміністративної реформи стали:

- розвиток електронного урядування;
- цифровізація адміністративних процедур;
- створення центрів надання адміністративних послуг;
- удосконалення системи надання адміністративних послуг;
- розвиток децентралізації та місцевого самоврядування.

У роботі встановлено, що цифровізація публічного управління сприяла підвищенню доступності адміністративних послуг, спрощенню взаємодії громадян із органами влади та зменшенню рівня бюрократизації.

Разом із тим аналіз сучасного стану реформування публічної адміністрації дозволив виявити низку проблем, які негативно впливають на ефективність функціонування системи державного управління.

Основними проблемами реалізації адміністративної реформи є:

- недостатня узгодженість законодавства;
- дублювання повноважень між органами влади;
- надмірна бюрократизація управлінських процедур;
- недостатній рівень цифровізації окремих сфер публічного управління;
- кадровий дефіцит;
- недостатня ефективність механізмів відкритості та підзвітності органів влади.

Встановлено, що особливої актуальності зазначені проблеми набувають в умовах воєнного стану, коли система публічної адміністрації повинна забезпечувати оперативність прийняття управлінських рішень, координацію діяльності органів влади та стабільність функціонування державного механізму.

На основі проведеного дослідження визначено основні перспективи вдосконалення системи публічної адміністрації в Україні.

Обґрунтовано необхідність:

- систематизації адміністративного законодавства;
- усунення дублювання повноважень між суб'єктами публічного управління;
- подальшої професіоналізації державної служби;
- розвитку електронного урядування;
- удосконалення системи адміністративних послуг;
- підвищення рівня цифровізації діяльності органів влади;
- розвитку механізмів відкритості та громадського контролю;
- адаптації системи публічного управління до європейських стандартів належного врядування.

У роботі доведено, що подальше реформування публічної адміністрації повинно здійснюватися з урахуванням принципів верховенства права, прозорості, ефективності та сервісної орієнтації діяльності органів влади.

Тому можемо зробити наступний висновок, що реформа публічної адміністрації в Україні є необхідною умовою модернізації системи державного управління та формування ефективної демократичної держави. Подальший розвиток системи публічної адміністрації повинен бути спрямований на вдосконалення законодавства, підвищення професійного рівня державних службовців, розвиток цифрового урядування та забезпечення ефективної взаємодії держави з громадянським суспільством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
3. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
4. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
5. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 верес. 2012 р. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
7. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
8. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
9. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>
10. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
11. Концепція розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 верес. 2017 р. № 649-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-р>
12. Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 лип. 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-р>

13. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України: академічний курс : підручник : у 2 т. Київ : Юридична думка, 2007. Т. 1. 592 с.
14. Андрійко О. Ф. Державне управління та адміністративне право України: сучасні проблеми реформування : монографія. Київ : Ін Юре, 2011. 304 с.
15. Битяк Ю. П. Адміністративне право України : підручник. Харків : Право, 2021. 392 с.
16. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України : підручник. Київ : Істина, 2019. 457 с.
17. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 408 с.
18. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право : навчальний посібник. Київ : Ваіте, 2014. 376 с.
19. Нижник Н. Р. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія. Київ : УАДУ, 1997. 448 с.
20. Тимощук В. П. Адміністративна реформа та публічна адміністрація в Україні : навчальний посібник. Київ : Факт, 2013. 352 с.
21. Смокович М. І. Реформа публічної адміністрації в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Право України*. 2021. № 4. С. 28–36
22. Ковалів М. В. Проблеми реформування публічної адміністрації в Україні. *Юридична наука*. 2022. № 2. С. 52–59.
23. Гончарук С. Т. Цифровізація публічного управління як напрям адміністративної реформи. *Право і суспільство*. 2021. № 5. С. 88–95.
24. Шевчук О. М. Проблеми правового регулювання діяльності публічної адміністрації в Україні. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2020. № 3. С. 101–109.
25. Пасенюк О. М. Публічне управління та реформування державної влади в Україні : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 376 с.